

Toen er niets meer met het water te doen was, kwam een van ons op de gedachte een filter te koopen. Maar om te koopen moet men geld uitgeven, dus het was beter, een te maken. Nu, op het maken van een filter wist mijn vader wel een middelje.

Hij bracht uit Amsterdam, waar hij dagelijks heenging, een zeer grooten bloempot en — van een apotheker natuurlijk — een doosje Kalium-permanganaat mee, een stof, die veel op roode aniline lijkt. Nu nog bij onzen bakker wat houtskool gevraagd, dit tot heel kleine stukjes geklopt en het stof er uit geblazen. Hiermede werd de bloempot tot $\frac{3}{4}$ gevuld. De 10 gr. Kalium-permanganaat werd opgelost in 1 L. pompwater, hetwelk donkerrood werd. Van deze oplossing werd den volgenden dag weer 6 gr. in 1 L. water gegooit, en dit mengsel kwam in de bloempot, waar het gat met een puntige prop watten zoo was toegestopt, dat het water niet al te snel, maar droppelsgewijze kon loopen. Het werd er donkerrood, bijna paars, ingegooit, en het kwam er kleurloos weer uitdruppelen.

Bij het onderzoek door een scheikundige bleek het, dat het uitstekend te drinken was.

Aan de foto van mijn broer ziet men wel, hoe wij de zaak in elkaar gezet hebben.

H. E. H.

Wat de Vogels zeggen!

Hermann Berdrow vertelde ons daar onlangs heel aardig van, in een Augustusnummer van *Die Woche*. Sta me toe het u over te vertellen.

De stedeling, lang reeds vervreemd van de natuur, heeft zijn sprookjesooren en -oogen reeds lang verloren. 't Lijkt hem toe, dat 't verstaan der vogeltaal een primitief verzinsel is, zij 't dan ook een dichterlijke droom.

Toch heeft de vogeltaal voor sommige kringen zijn beteekenis niet verloren. Er is een traditie in dat opzicht, en wie te weten wil komen wat de vogels zingen, moet ter school gaan bij de boeren, die onafgebroken met onze gevederde vrienden in de vrije natuur verkeerden. Bij overlevering en door den omgang zullen zij 't beste weten wat de vogels zeggen.

Tot de vroege en onvermoeibare zangers behooren de vinken. De naam vertelt ons al, wat hun liefste, lokkendste geluid is. De edelvink roept volgens de Duitschers: — fink! fink! frühjahr!

Vinken schijnen echte smulgragen te zijn. Hollandsche boeren zeggen, dat ze vragen: — Weet je, weet je voor mij geen en dikken vetten preekheerrr? (meikever) of: — Weet je, weet je voor mij geen biskwie-iet? 'k Zing, 'k zing, 'k zing van biskwie-iet!

De Fransche vinken zouden lustig kwetterend verkondigen: — Je suis le fils d'un riche prieur! of: — Oui, oui, oui, oui, je suis un bon citoyen!

De meezenschaar wedijvert in lustig pinkende geluidjes met de vinken. De schalksche koolmees begroet in Duitschland den boer in 't veld met zijn; Sitz-i'-da! Sitz-i'-da! of: — Spitz den Schar! Spitz den Schar! (ploegschaar). In 't Waldecksche roept dit beweeglijke vogeltje: — Schinkendieb! Schinkendieb! In de Harz: Sick dich fer! (Sich dich vor!) In noordwest Duitschland spoort het de meisjes aan om tegen 't voorjaar den vlasvoorraad af te spinnen: — Spinn' dicke! Spinn' dicke!

't Vertrouwelijke gesnap der huiszwaluwen wordt ook in bijna geheel Europa verstaan, Rückert heeft in zijn beroemd „Schwalbenlied" het algemeen bij 't volk bekende zwaluwenlied opgenomen:

Als ick weg tog, als ick weg tog,
Was Schöne en Sack vull.
Als ick wier kam, als ick wier kam
Was alles verknickelt, verknackelt —

vertie-ie-ie-rt.

Ook wordt beweerd dat de zwaluwen roepen: — Kittelchen flicken, Kittelchen flicken, hab'aber keinen Zwi-irri! en zelfs moet 't echte zwaluwenlied nóg beter worden weergegeven in dezen hexameter van Virgilius:

Tityre, te recubans patulas sub tegmine fagi! Zooals men ziet, niets is meer internationaal dan de vogeltaal.

Evenals het zwaluwenlied gaf 't gezang van den leeuwerik aanleiding tot velerlei uitleg.

De Duitscher, die 't gewiekt geluid in den zomermorgen opstijgen hoort naar den blauwen hemel, altijd hooger,

verneemt duidelijk: — mein Vater ist im Himmel, da wollt ich auch gerne sein! En als de vogel 't vliegen opgeeft, en neerdaalt naar de groene aarde, dan zingt 't klagende geluid: — Doch ist's so weit, weit, weit!

De Hollandsche leeuweriken schijnen minder braafaangelegd te zijn. Al stijgend smeeken ze wel: — Jeezeken, Jeezeken, open den hemel en laat mij in, 'k zal van mijn leven niet meer vloeken en zweren! maar, als de hemelpoort gesloten blijft, dan zijn ze verbolgen bij 't neerdalen, dan vloeken ze er weer lustig op los: — Sakkerdit! Sakkerdit! en: — Zielegods! Zielegods! Leeuweriken, bij al hun aanleg voor 't opwaarts streven, hoog boven de aarde, schijnen toch wel oog voor schoone, aardsche meiskens te hebben. Althans in 't Brunswijksche hoort men ze roepen: — Dat wiwertüch, dat wiwertüch, dat is so'n niedlich Tüch (wijvegoedje) en: — Ach, wie hübsch, ach wie fein sind alle junken mäken! Al waarschuwt de oude zwaluw, die van uit zijn nest onder de daklijst van dichterbij 't menschedom leerde kennen: — Wen du se seihst, wie ick se seih, du mostest dik bräken!

Ook de kwartel wordt overal begrepen, zijn intocht in het koren viert hij met een lustigen feestmarsch: Kwik-medit, Kwik-me-dit! Kwartel die in 't koren zit! Zijn roepen van „Pickwerwick!" klinkt den nijver maaienden boer in de ooren als: — Bück den Rück! in Duitschland; Bøj din rugg! in zweden. De kleermaker hoort er in: Flick de Bux! de eenzame zwerver: — B'hüt di Gott!

Een brutale snaak is de goudvink, die zijn eigen schoonheid bezingt: — Wie bin ich, bin ich so schön! Hierin herinnert hij ons aan de vogel die luide verkondigt: kywitt, kywitt, wat vör 'n schön Vogel bün ick! De goudvink smeekt in den winter deemoedig en zacht: — Bauer, miet mich! of: — Bur, Bur, loat mi in dien schün! Maar, als de winterkoude vergeten is, dan sist hij overmoedig: — Bauer, behalt dein Dienst!

Vermakelijk is 't wachtwoord van den Deutschen Pirol of Bierhahn. Duidelijk roept die: — Pfnngsten, Bier hol'n, aussaufen, mieh'r hol'n! en even later: — Hast du gesopen, betahl och! En zeer karakteristiek geven onze oostelijke naburen op van een gesprek tusschen twee kraaien, waarin het krassende geluid der twee zwarte gulzigaards mooi ligt uitgedrukt.

— Ick weet 'ne Bra! Weet 'ne Bra! (gebraad).
— War denn, war denn?
— Hindern Barge, hindern Barge!
— Is se fett, is se fett?
— Knakendrö, Knakendrö, (knochentrocken).

't Moeilijkst schijnen de smeltende strophen van den nachtegaal, onzen grooten zangerkoning, te verstaan. De Duitschers zijn er nog niet achter. Hollanders en Franschen hebben er, volgens Berdrow, wel een mouw aan weten te passen, doch zieleverheffend als de zang van 't vogelke, zijn hun uitleggingen niet. Het volle lied van den minnezieken zanger zou slechts melden: — mien wief is altijd ziek, ziek, ziek, heel de weke en 't sundags niet, niet, niet!

Schande, hé! om zulke woorden in 's edelen zangers mond te leggen! De Franschman maakt 't al niet veel beter: — Le bon Dieu m'a donné une femme que j'ai tant, tant, tant battue, que s'il m'en donne ure autre, je ne la batterais plus, plus, plus — qu'un petit, qu'un petit, qu'un petit!

Of 't alles waarheid is, wat Berdrow weet te vertellen, kan ik niet beoordeelen. Doch — wie buiten, als kind van 't vrije veld, is groot-geworden, herinnert zich dunkt me de bekoring nog, die er te meer uitging van 't vogelgeluid als iemand hem vriendelijk de woorden vertolkte, en opmerkzaam deed toeluisteren naar wat de vogel zong.

Ons kinderbegrip vatte dadelijk de lieve eenvoud, die van 't verske uitging, we kenden 't ineens, want 't was als een openbaring van 't blijde vogelenlied voor onze sprookverbeelding.

Nog hoor ik in herinnering, hoe een merel in de hooge boomen achter in onzen tuin zijn zoetfluitende galmen uithaalde: —

Ma-rie-ie-tje,
Mooie Ma-rie-iet-tje!
Ken je Marietje niet?
Ken je Marietje wel?
O! wat mooie Marie,
Ma-rie-ie-tje!

En ik weet nog heel goed, hoe de bastaard-nachtegal

greszak noemden we hem op de Veluwe, zijn babbellend liedekje zong, opgewonden standje die hij is: —

In mien land beuten¹⁾ ze àndere vuren,
Van houten as m'n beenen,
En stompen as m'n scheenen —
En die in vieren gekleefd
En doar nog dun hout tusschen!

Mocht ik zulk een vriendelijke herinnering aan den gulden tijd toen we nog sprookjesooren hadden bij iemand wakker geroepen hebben, 't zou mij genoeg doen!

Bodegraven.

G. DE GEAAF.

Vinca major?

1. Meermalen zagen wij in onzen tuin dat zwarte slakken hun pas gedooide makkers kwamen opeten. Is dat gewoonte of uitzondering?

Wel leven slakken van doode of levende organische stoffen. Maar dat ze bij gelegenheid elkaar oppeuzelen weten wij niet.
H.

2. Wij hebben verscheidene uit zaad gekweekte, niet geënte appelboompjes, allen vijfjarig; één van deze prijkt met acht tuiltjes van groote bloesems.

Is dat bloeien van zaailing bijzonder vroeg? Of zijn de anderen te traag?

Zaailingen bloeien gewoonlijk niet zoo vlug. Wel soms als 't boompje ziekelijk is.
H.

Voorts nog een derde vraag naar aanleiding van het mooie stuk over maagdepalm van den heer M. J. Blijdenstein te Enschedé:

Groeit *Vinca major* nergens in ons land in 't wild?

Op een boschoogte bij Geulhem zag ik einde Mei 1896 een grootbloemige maagdepalm; ook de bladen waren veel grooter dan gewoonlijk. In 't zelfde jaar half April bloeiden in de Wimmersdal bij Valkenberg *Vinca's* met gewone én andere met zeer groote bloemen; echter waren de groene bladen hier gewoon, niet forscher dan de andere met kleinere bloemen.

In Oudemans Flora N. noch in Suringar wordt *V. major* vermeld en daarom betwijfelde ik altijd, of ik wel de gewenschte gevonden had.

In onzen tuin bloeit nu een zeer forsche *Vinca* met groote bloemen en bladen.

Eenige jaren geleden nam ik een uitlooper hiervan mee, die zich een weg had gemaakt onder de schutting van een buitenplaats te Valkenberg.

Apeldoorn, 12 Mei 1903. L. V. HAVERKOTTER—NAGEL.
Frederiklaan.

Vinca major, met bloemen en bladeren bijna dubbel zoo groot als van *V. minor*, is een Zuid-Europeesche plant, die misschien verwilderd kan zijn op een beschut hoekje, maar geen stand houdt als er een strenge winter over heen gaat.
H.

Een jagersverhaal.

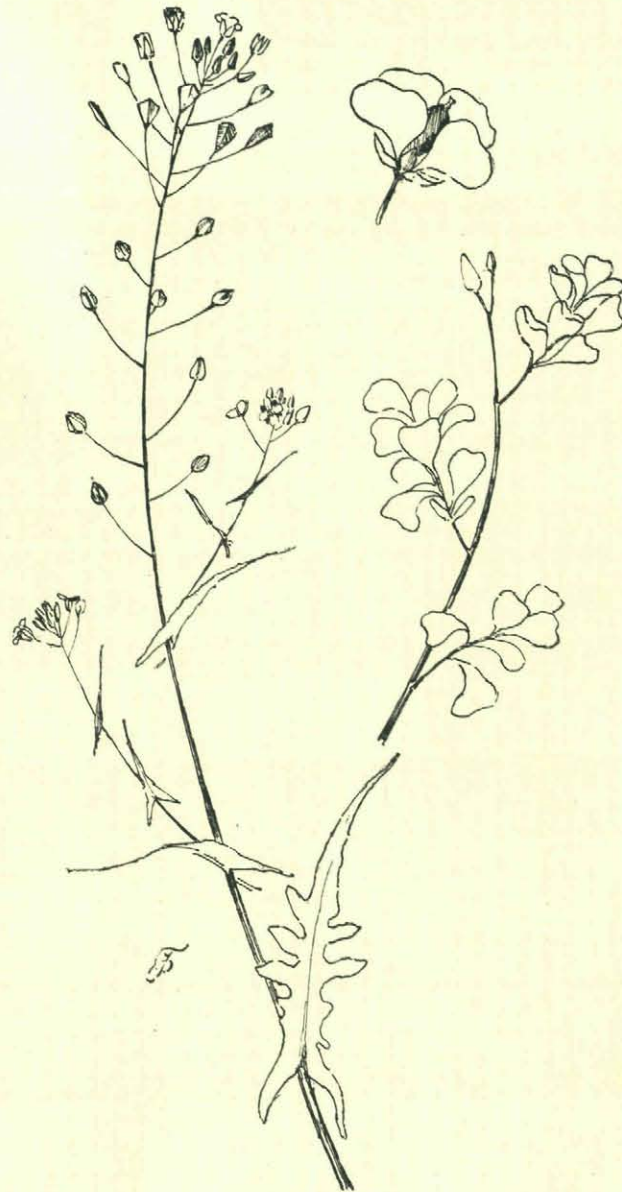
De boschwachter vertelt: Als de oude haas jongen geworpen heeft, verbergt hij ze achter stompen en struiken. De diertjes blijven daar stil zitten. 's Avonds komt de oude haas om ze voedsel te geven. Zij maakt een zacht knorrend geluid en daar komen de jonge haasjes onmiddellijk op af. Als alle verzorgd zijn, worden ze weer achter struiken verstopt en de oude haas gaat heen. Nu komt de egel, maakt hetzelfde knorrend geluid, de haasjes komen er begeerig op af en worden opgegeten. — Zou 't waar zijn?
T.

De boschwachter Wezenaar uit den Aerdenhout vertelde mij: Vlak over mijn huis had ik een wilde eend zitten op 12 eieren. Pinkster-Zondag kwamen ze uit. Maandagavond laat zit ik bij de warmte na tienen nog voor mijn deur en hoor de eend angstig kwaken. Ik er heen; net kom ik er bij, daar zie ik een egel bij het nest, ik schop hem weg dat hij vliegt. Vijf minuten later weer verschrikkelijk gekwaak; de egel zit er weer bij; ik trap hem dood. 's Morgens vond ik vier kuikentjes dood en aangevreten.
H.

1) Beuten of bodden = branden.

Kruisbloemen-vergroeiingen.

Uit Meppel kreeg ik een aardige vergroeiing gestuurd van de Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*). De kelk was normaal aanwezig en de kroon ook, maar in plaats van stampers en meeldraden was er een spil, bezet met nog tien tot twaalf fraai gekleurde kroonblaadjes. Het was

Misvormingen bij Cruciferen.

Links: Herderstaschje met bloemknop-stampers.
Rechts: Pinksterbloem met bloemknopstamper en Pinksterbloem met enkel kroonbladen.

geen „dubbele bloem” maar een tak, met gekleurde bladeren bezet.

Zelf vond ik een Pinksterbloem met een vreemd lang gesteeld vruchtbeginzel, dat bij nader onderzoek niets anders bleek te zijn dan een echte bloemknop, waarin alle deelen van een volledige bloem aanwezig waren. Hetzelfde verschijnsel nam ik ook waar bij Herderstasch. Het is volstrekt niet ongewoon en als ge er even op let, zult ge bij deze en andere cruciferen interessante voorbeelden van bloemvergroeiingen kunnen vinden. Maak er maar eens een verzamelingetje van, dat kan u nog eens te pas komen voor een tentoonstelling.
T.

Vleermuizen lokken.

Nu er zooveel vleermuizen vliegen, wil ik u eens een aardig kunstje leeren. Ga 's avonds op een open plek staan en boots met uw lippen het geluid van vliegende insecten na. Zeer goed is het geluid, dat je maakt, als je